Beyond the touchline there's nothing: Η Ομόνοια του λαού

"Beyond the touchline there's nothing" έλεγε ο Ντεριντά, εννοώντας πως το ποδόσφαιρο συμπυκνώνει όλες τις διεργασίες, τις αντιφάσεις, τις αντιθέσεις και τις αμφισημίες των κοινωνιών. Στην πρόσφατη πορεία του λαοφιλούς αυτού αθλήματος μπορεί να δει κανείς τις διάφορες αντανακλάσεις του σύγχρονου Καπιταλισμού, με σημαντικές στάσεις, όπως π.χ. την εισαγωγή των τηλεοπτικών μέσων, τη φιλελευθεροποίηση μετά το νόμο Μποσμάν, το άνοιγμα σε νέες υπερεθνικές αγορές όπως η Κίνα, το Κατάρ κ.ά. Ενσωματώθηκαν, επίσης, καπιταλιστικές λογικές και πρακτικές, όπως η παραγωγικότητα και η μέγιστη αποδοτικότητα. Ταυτόχρονα, όμως, το ποδόσφαιρο αποτελεί τόπο συμβολικής αντίστασης για διάφορα ζητήματα, με πλείστα παραδείγματα τόσο εντός όσο και εκτός γραμμών.

Οι αποτυχημένες, τυχοδιωκτικές κινήσεις των ιδιοκτητών των 12 ευρωπαϊκών συλλόγων και της JP Morgan για τη δημιουργία κλειστής λίγκας είναι γνωστές, τι κι αν κράτησαν κάτι λιγότερο από 48 ώρες. Γνωστές είναι επίσης και οι μαζικές αντιδράσεις που συνόδευσαν το άκουσμα της είδησης. Στον απόηχο όλων αυτών, σκεφτήκαμε να πιάσουμε το νήμα από τη ζύμωση που προέκυψε με αφορμή αυτή την ιστορία και να αρχίσουμε να αναδεικνύουμε άτακτα, αλλά περιοδικά, κινήσεις δημιουργίας και αντίστασης από τον κόσμο των γηπέδων.

Αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε με την προσπάθεια κάποιων που αποδεικνύουν στην πράξη πως ένας άλλος δρόμος είναι εφικτός σε όλα τα επίπεδα. Μιλήσαμε με τον Αδάμο Ευσταθίου, τον Εκτελεστικό Γραμματέα του Αθλητικού Λαϊκού Σωματείου Ομόνοια 29^{ης} Μαΐου. Η Ομόνοια του λαού δημιουργήθηκε έπειτα από απόφαση της Θύρας 9, του μεγαλύτερου συνδέσμου οργανωμένων οπαδών της Ομόνοιας Λευκωσίας, εξαιτίας της αλλαγής του διοικητικού της

μοντέλου, από σωματείο σε Ανώνυμη Εταιρία με μεγαλομέτοχο-επενδυτή. Η θύρα 9 δεν έκανε τίποτα άλλο από το να συνεχίσει το δρόμο που χαράκτηκε το 1948 στο κυπριακό ποδόσφαιρο[1]. Τότε που η διοίκηση του ΑΠΟΕΛ ζήτησε από τους παίχτες της ομάδας να υπογράψουν ενάντια στην «εθνοκτόνο ανταρσία» του εμφυλίου στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα 5 εξ αυτών να μην υπογράψουν, να αποπεμφθούν και να ιδρύσουν την Ομόνοια. Πιστοί στην παράδοση από τις εποχές στον ΑΣΟΛ (Αθλητικός Σύλλογος Ομόνοια Λευκωσίας), στο τέλος κάθε παιχνιδιού παίχτες και οπαδοί σηκώνουν την αριστερή γροθιά και τραγουδάνε όλοι μαζίνα σύνθημα της ομάδας. Η ομάδα απέχει μόνο 270 λεπτά από την άνοδο στη Β' κατηγορία, την τρίτη διαδοχική άνοδο στην Τρίτη, αντίστοιχα, συμμετοχή της στα πρωταθλήματα. Αυτή τη στιγμή, τρεις στροφές πριν το τέλος, είναι πρώτη με απόσταση τριών και τεσσάρων, αντίστοιχα, βαθμών από τους δύο βασικούς ανταγωνιστές της.

Β. Κάνε μας μια μικρή αναδρομή στα γεγονότα. Τι μεσολάβησε ώστε να πάρετε τη μεγάλη απόφαση την 29η Μαΐου του '18;

ΑΔ. Ουσιαστικά η *Ομόνοια* ήταν σωματείο, δεν είχε εταιρική μορφή, το διοικητικό συμβούλιο εκλεγόταν από τα μέλη της και λόγω κακοδιαχείρισης ξεκίνησε να έχει προβλήματα οικονομικής φύσης. Τα προβλήματα αυτά, δεν προέκυψαν επειδή είχε μειωθεί ο κόσμος, ούτε γιατί είχαν συρρικνωθεί τα έσοδα, αλλά επειδή κάποιοι αποφάσισαν να κάνουν μεγάλους προϋπολογισμούς. Εν τέλει, αυτό οδήγησε στο να μην μπορέσει να ανταπεξέλθει η ομάδα, αλλά και κόσμος που ουσιαστικά έτρωγε μίζες από αυτούς τους προϋπολογισμούς. Σ' αυτό το χρονικό σημείο ήταν που συνέβη η πρώτη έντονη σύγκρουση. Στις εκλογές της *θύρας 9* το 2010 είχαν κατεβεί πρώτη φορά δύο συνδυασμοί, ένας που ελεγχόταν από το κόμμα της Αριστεράς, της σοσιαλδημοκρατίας, όπως έχει γίνει σήμερα το *ΑΚΕΛ* και άλλος που εξέφραζε εμάς, τους οπαδούς της *Ομόνοιας*, τους ultras ας το πούμε καλύτερα. Κερδίσαμε, λοιπόν, εκείνες τις εκλογές και από εκεί ξεκίνησε η

Θύρα 9 να έχει μια αυτονομία. Και τι σημαίνει αυτό; Μπορούσε πιο εύκολα να κριτικάρει τις αποφάσεις που παίρνονταν, να μιλά για την ανάγκη η *Ομόνοια* να παραμείνει ένα λαϊκό σωματείο, να συγκρούεται με τις διοικήσεις, οι οποίες έφερναν ένα νέο μοντέλο οικονομικής διαχείρισης στην ομάδα. Ένα μοντέλο, το οποίο προϋπέθετε μεγάλες μεταγραφές και την περιστολή των παιχτών από τις ακαδημίες, στις οποίες βασίζονταν μέχρι τότε ο σύλλογος. Παράλληλα, βέβαια, άρχισαν να αποκαλύπτονται και σκάνδαλα. Τα επόμενα χρόνια, στις εκλογές του ’12, του ’14, του ’16, άρχισε κόσμος να κατεβαίνει ενάντια στον έλεγχο του κόμματος στην *Ομόνοια*. Τον κόσμο αυτόν η *Θύρα 9* αποφάσισε να στηρίζει, αλλά επειδή ήταν οπαδικό σύνολο δεν κατέβαινε στις εκλογές, έδινε μόνο μάχη για το άνοιγμα των μελών. Τους είχαμε δημιουργήσει πρόβλημα πλέον. Είχαμε πει πως θα κατεβούμε για πρώτη φορά στις εκλογές του ’18 και πως αν εκλεγούμε, το πρώτο πράγμα που θα κάνουμε είναι έρευνα από ανεξάρτητη επιτροπή για το πώς δημιουργήθηκε αυτό το χρέος. Κάποιοι έκλεβαν, αυτοί που έκλεβαν ήταν στελέχη του *ΑΚΕΛ* ή διορισμένοι από το *ΑΚΕΛ* στην *Ομόνοια*, σίγουρα δηλαδή το *ΑΚΕΛ* είχε ευθύνη για αυτή την κατάσταση. Έτσι, ο κομματικός μηχανισμός, όταν κατάλαβε πως στις εκλογές του σωματείου το ’18 θα έχανε την πλειοψηφία, αποφασίζει να φέρει πρόταση με επενδυτή, βρίσκει τον Σταύρο Παπασταύρου, έναν Αμερικανό-Κύπριο επιχειρηματία, χωρίς να ψάξει άλλους επενδυτές. Εμείς εναντιωθήκαμε, είπαμε πως το ξεπούλημα δεν είναι λύση, πως είναι εντελώς ενάντια στις αρχές που βασίστηκε η *Ομόνοια*, τις αρχές του 1948. Δώσαμε μια πολύ μεγάλη μάχη.

Ήταν ιστορική η απόφαση της *Θύρας 9* να κατεβούμε ενάντια στον επενδυτή. Πήραμε τις περισσότερες ψήφους που πήρε ποτέ συνδυασμός. Εκείνοι βέβαια, μίσθωσαν λεωφορεία, έβαλαν κόσμο που δεν ήταν μέλη να ψηφίσει, αλλά και μέλη που δεν είχαν τακτοποιημένες τις υποχρεώσεις τους. Τις τακτοποιούσαν εκείνη τη στιγμή και ψήφιζαν. Έτσι, κατάφεραν να εκλεγούν και να δώσουν την ομάδα στον επενδυτή. Εμείς στις 29 του Μάη πήγαμε σε γενική συνέλευση στον κεντρικό σύνδεσμο και εκεί αποφασίζεται η ίδρυση νέου σωματείου, το οποίο θα έχει

ποδοσφαιρική ομάδα και παράλληλα θα στηρίζει τα άλλα τμήματα του *ΑΣΟΛ* που δεν είναι κάτω από τον έλεγχο του επενδυτή. Στην αρχή ήταν η ομάδα της *θύρας 9*, στην πορεία είδαμε πως αγκαλιάστηκε από πολύ κόσμο πέρα των οργανωμένων, από ανθρώπους όλων των ηλικιών και για πολλούς πλέον η βασική τους ομάδα είναι αυτή που ιδρύσαμε το '18.

Β. Περιέγραψέ μας τη δομή του σωματείου. Πώς αποφασίζετε και πώς εξασφαλίζετε την ανοιχτότητα και τη δημοκρατικότητα στις διαδικασίες σας; Ποια είναι η δυναμική του σωματείου και ποιες οι προσδοκίες για τη συνέχεια του εγχειρήματος;

ΑΔ. Κοιτάχτε, να σας πω αρχικά πως είμαστε το μοναδικό σωματείο στην Κύπρο που δεν έχει τον όρο «πρόεδρος» ούτε στο καταστατικό του, ούτε στο διοικητικό συμβούλιο. Υπάρχει η γενική συνέλευση, στην οποία συμμετέχουν όλα τα μέλη. Από εμάς είναι ελεύθερος να γραφτεί όποιος θέλει μέλος του σωματείου. Αυτό ήταν ένα από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζαμε στον *ΑΣΟΛ*. Για χρόνια κάναμε αιτήσεις να γίνουμε μέλη, αλλά μας απέρριπταν. Όσον αφορά τη δομή, στην αρχή είχαμε δανειστεί το μοντέλο από τον *ΑΣΟΛ.* Δηλαδή, δέκα ευρώ το μήνα το μέλος, αλλά στην πορεία το αλλάξαμε και το κάναμε 48 ευρώ το χρόνο, ώστε να είναι πιο εύκολο για περισσότερο κόσμο να γραφτεί. Η γενική συνέλευση, λοιπόν, εκλέγει το διοικητικό συμβούλιο και το διοικητικό συμβούλιο έχει την ευθύνη για δύο χρόνια, μέχρι την επόμενη γενική συνέλευση, να διοικήσει την ομάδα. Ταυτόχρονα, υπάρχουν διάφορες υπό-επιτροπές. Υπό-επιτροπές μελών, μάρκετινγκ, περιβάλλοντος, πάρα πολλές, ακόμα και μορφωτική επιτροπή. Το αγωνιστικό κομμάτι είναι αυτονομημένο, η επιτροπή αυτή ασχολείται μόνιμα με αυτό το ζήτημα. Θα έλεγα πως αναλογικά με τα μέλη, υπάρχουν πάρα πολλά στελέχη, μιας και είναι τόσες πολλές οι επιτροπές. Σκεφτείτε, τώρα θέλουμε να δημιουργήσουμε επιτροπή παλαίμαχων. Αρκετά παιδιά που έπαιζαν στην ομάδα έχουν σταματήσει πλέον να παίζουν επίσημους αγώνες και γουστάρουν πολύ να κάνουν ομάδα παλαίμαχων. Παράλληλα, δημιουργήσαμε και το *Πολιτιστικό Ίδρυμα 1948*. Διαλέξαμε το 29^{ης} Μαΐου, γιατί δεν θέλαμε να βάλουμε κάποιο γεωγραφικό

προσδιορισμό, όπως έχουν όλα τα σωματεία. Εμείς λέμε πως είμαστε ένα σωματείο για τους εργάτες από όλη την Κύπρο.

Θεωρώ, κάπως πρόχειρα, ότι το σωματείο έχει πάνω από 1.000 μέλη και περίπου 200 στελέχη, μιλώντας για κόσμο που έχει συγκεκριμένη δουλειά εντός του σωματείου. Ο στόχος μας είναι στο μέλλον να γίνουμε πιο επαγγελματική κατάσταση, να μπορέσουμε να αποκτήσουμε και κάποια έμμισθα μέλη, γιατί είναι αναγκαίο για εμάς να συνεχίσει να υπάρχει το εγχείρημα. Έχουμε μπλέξει! Όσοι είμαστε στο διοικητικό συμβούλιο, είμαστε ή για να χωρίσουμε ή για να παραιτηθούμε από τις δουλειές μας !!! Ταυτόχρονα, όμως, θέλουμε να εμπλέξουμε όσον το δυνατό περισσότερο κόσμο στις υπό-επιτροπές. Τα στελέχη μας είναι περισσότερα από αυτά που έχει σήμερα ο *ΑΣΟΛ* και η αλήθεια είναι πως μπορεί στα χαρτιά να βασιζόταν στις αξίες του 1948, όμως στην πραγματικότητα δεν είχε καμία διαφορά από τα άλλα σωματεία, μιας και δεν άνοιγε τη διαχείριση του σωματείου στον κόσμο. Η μόνη του διαφορά ήταν το ιδιοκτησιακό καθεστώς, ότι ανήκε δηλαδή στο λαό, κάτι που το ’18 χάθηκε κι αυτό.

Β. Πώς καταφέρνετε να στηρίξετε οικονομικά ένα τόσο μεγάλο εγχείρημα; Ήταν η αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ικανός λόγος, ώστε να πάρετε μια τόσο δύσκολη απόφαση οικονομικά, ποδοσφαιρικά και πολιτικά;

ΑΔ. Η βασικότερη πηγή εσόδων είναι τα μέλη που στηρίζουν το εγχείρημα με τα season tickets, τα εισιτήρια αγώνα, την μπουτίκ, τους λαχνούς και φυσικά έχουμε και τους χορηγούς. Δεν είναι κάτι περίπλοκο, γίνεται όπως και στις άλλες ομάδες, στις ποδοσφαιρικές εταιρίες δεν εφηύραν μια φόρμουλα να βγάζουν λεφτά, τα ίδια κάνουν και αυτοί, αν έχεις κόσμο να σε υποστηρίζει αυτά τα χρήματα φτάνουν. Το θέμα είναι ποιος διαχειρίζεται αυτά τα χρήματα και με ποιον τρόπο. Εμείς, λοιπόν, που φωνάζαμε πως ο λαός πρέπει να πάρει την εξουσία, δεν μπορούσαμε να δεχτούμε πως δεν ήμαστε ικανοί και χρειαζόμασταν έναν Αμερικάνο επιχειρηματία να διαχειριστεί την ομάδα μας.

Για εμάς, ήταν κόκκινη γραμμή η αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της Ομόνοιας του Λαού, ο ύμνος της ομάδας λέει «…και του Λαού ομάδα, Ομόνοια, Ομόνοια, Ομόνοια» και εννοεί πως πρόκειται για ομάδα που ανήκει στο λαό. Μόνον όποιος μπορεί να καταλάβει το ειδικό βάρος που έχει το σωματείο αυτό για την Κύπρο, μπορεί να αναλογιστεί το πόσο σοβαρό ήταν αυτό που έγινε. Όταν έγινε το πραξικόπημα στην Κύπρο, οι πραξικοπηματίες πρώτα κατέλαβαν τα κυβερνητικά κτήρια και έπειτα πέρασαν έξω από τα γραφεία της Ομόνοιας και τα πυροβόλησαν με αυτόματα όπλα. θα έλεγα πως η Ομόνοια έχει δημιουργήσει περισσότερες συνειδήσεις στην Κύπρο από οποιοδήποτε κόμμα της Αριστεράς ή οργάνωση, τόσο μεγάλη ήταν η λαοφιλία της.

Οπότε, η αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ήταν πολύ σημαντική. Ξέραμε, λοιπόν, πως αν αλλάξει το ιδιοκτησιακό καθεστώς, που έστω και τυπικά συγκρατούσε κάποια πράγματα, όλα θα άλλαζαν. Ο επενδυτής, με το που ήρθε, αποδέχτηκε την κάρτα οπαδού, στη συνέχεια άρχισε να διαπλέκεται με την ομοσπονδία. Πέρυσι ψήφισαν τη διακοπή του πρωταθλήματος, επειδή ήταν πρώτοι και μάλιστα ψήφισαν να ακυρωθεί ο υποβιβασμός τεσσάρων ομάδων, οι ιδιοκτήτες κάποιων εξ αυτών είναι από τους πιο βρώμικους στο κυπριακό ποδόσφαιρο. Τέλος, η *Ομόνοια* είχε θέση αρχής να μην αλλάζει η προκήρυξη του πρωταθλήματος. Πέρυσι ψήφισε υπέρ.

Β. Διαβάσαμε πρόσφατα πως αγοράσατε το δικό σας γήπεδο, πράγμα που φαντάζει απίστευτο για ένα σωματείο οργανωμένο από τα κάτω. Πες μας λίγα λόγια γι’ αυτό.

ΑΔ. Στην Κύπρο όλες οι ποδοσφαιρικές ομάδες έχουν παραχωρημένο γήπεδο από τον εκάστοτε Δήμο. Εμάς, όμως, δε μας ήθελε κανένας, τα αριστερά σωματεία δε μας ήθελαν, γιατί δεν ήμαστε με το κόμμα και τα Δεξιά για ευνόητους λόγους. Κάνω μια παρένθεση για να πω πως ούτε ομοσπονδία δε βρίσκαμε για να συμμετάσχουμε στο αγροτικό πρωτάθλημα. Στην Κύπρο υπάρχουν αριστερές και δεξιές ποδοσφαιρικές ομοσπονδίες στο αγροτικό

ποδόσφαιρο. Εμείς, για να βρούμε κατηγορία να παίξουμε, πήγαμε στο βουνό, στην Κακοπετριά, όπου μας δέχτηκαν με χίλια ζόρια και έπειτα από πίεση του μακαρίτη του προέδρου της τοπικής ομοσπονδίας, ο οποίος είπε «Εγώ είμαι Ομονοιάτης, είμαι μαζί σας και θα βάλω ένσταση να σας δεχτούν στην ομοσπονδία». Έτσι, λοιπόν, πήραμε το πρωτάθλημα της Πανσόλειου Ομοσπανδίας και στη συνέχεια το Πρωτάθλημα Ένταξης της *ΣΤΟΚ*, όπου και πάλι βγήκαμε πρώτοι και ανεβήκαμε στη Γ’ όπου και πάλι είμαστε πρώτοι.

Για το γήπεδο τώρα. Εμείς δίναμε 2.000 ευρώ το μήνα για γήπεδα και έχοντας μόνο μια ομάδα. Φέτος, απαιτούνταν να δημιουργήσουμε και ομάδα U19 και του χρόνου, αν πάνε όλα καλά και ανέβουμε στη Β’, θα πρέπει να δημιουργήσουμε δύο ακόμα αναπτυξιακές ομάδες. Όπως καταλαβαίνεις, τα ποσά θα ήταν απαγορευτικά και αντιληφθήκαμε γρήγορα πως θα ήταν πιο συμφέρον να πάρουμε ένα γήπεδο. Βρήκαμε μια πολύ καλή περίπτωση με 115.000 ευρώ και το πήραμε. Για τον τρόπο αποπληρωμής του σταδίου, προκειμένου να μην δημιουργεί τρύπα στον προϋπολογισμό της χρονιάς, αποφασίσαμε να φτιάξουμε μια διαχειριστική εταιρία. Μια εταιρία του σωματείου, της οποίας το 100% της διοικητικής μετοχής ανήκει στο σωματείο (που παίρνει τις αποφάσεις). Το 51% της μερισματικής ανήκει επίσης στο σωματείο και το 49% δόθηκε σε μέλη του σωματείου. Έτσι, είχαμε το 49% (μια μετοχή=1%) προς πώληση και κάπως έτσι πήραμε αρκετά χρήματα ώστε να αγοράσουμε το γήπεδο χωρίς να επηρεαστεί ο προϋπολογισμός της χρονιάς. Κάναμε διάφορα είδη μετοχής, μετοχή που είναι στα 500 ευρώ το χρόνο, άλλη που δόθηκαν όλα τα χρήματα μπροστά και άλλες που είναι 50 ευρώ το μήνα, ώστε να μπορεί ο καθένας να συνεισφέρει όποια κι αν είναι η οικονομική του κατάσταση.

Β. Είναι το εγχείρημά σας ένας τρίτος δρόμος που χαράσσει τη δική του πορεία, μακριά από τη βεβαιότητα πως απαιτείται ένας στιβαρός επιχειρηματίας για να πηγαίνει καλά ένας σύλλογος και την εναλλακτική που θέλει τους οπαδούς, που για οποιαδήποτε λόγο απομακρύνονται από αυτόν, να απασχολούνται με το ερασιτεχνικό ποδόσφαιρο;

ΑΔ. Δεν έχουμε ούτε ένα έμμισθο μέλος, τα κάνουμε όλα εθελοντικά. Από την μπουτίκ, το οίκημα του σωματείου, έως την οικονομική οργάνωση. Από τη μια μεριά, αυτό δείχνει τη δυναμική του κόσμου και την αγάπη προς το σωματείο, αλλά από την άλλη έχει ημερομηνία λήξης. Για να διατηρηθεί και στο μέλλον το σωματείο και να συνεχίσει να προτάσσει τις αρχές και τις αξίες που πρεσβεύει, νομίζω πρέπει να γίνει πιο επαγγελματικό. Το σωματείο αυτό δεν φτιάχτηκε για να νικά στο γήπεδο, δημιουργήθηκε πρώτα για να διαφυλάξουμε τις ιδέες μας και έπειτα να νικά. Για μας είναι και στοίχημα να αποδείξουμε πως ένα λαϊκό σωματείο, μια μη ποδοσφαιρική εταιρία μπορεί να νικά και ποδοσφαιρικά. Μας έλεγαν κολλημένους στο παρελθόν, ε, λοιπόν αυτοί οι κολλημένοι έχουν δημιουργήσει καινούριο

σωματείο, με το δικό του οίκημα, το δικό του γήπεδο, που συνεχώς νικάει και λειτουργεί πιο επαγγελματικά από οποιαδήποτε άλλη ομάδα στην κατηγορία που αγωνίζεται. Λαϊκό σωματείο δε σημαίνει ερασιτεχνικό σωματείο, δε σημαίνει χύμα κατάσταση. Αν κάναμε μια ομάδα για να παίζουμε μεταξύ μας θα έλεγαν: «Μπράβο στα παιδιά, πιστοί στις ιδέες τους, αλλά ο μόνος δρόμος για το επαγγελματικό ποδόσφαιρο είναι το μοντέλο με τον επενδυτή κυρίαρχο». Εμείς οπαδοί είμαστε, δεν θέλαμε πολλά-πολλά. θέλαμε να βλέπουμε την ομάδα με μπυρίτσα, συνθήματα, τα πολιτικά μας και ξαφνικά μπλέξαμε, και μπλέξαμε πολύ.

Β. Η *Θύρα 9* έχει πολύ μεγάλη αναγνώριση και σεβασμό σε επίπεδο οπαδών αλλά και σε κόσμο των κινημάτων. Τα μεγάλα αντιφασιστικά κορεό τα έβλεπε και τα διακινούσε κόσμος που μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να μην ήταν καν τακτικός φίλαθλος του ποδόσφαιρου. Σε εσάς λοιπόν, τόσο σαν ultras όσο και σαν πολιτικοποιημένα άτομα, σας λείπει καθόλου να κάνετε κερκίδα στο *Γ.Σ.Π.* σε ευρωπαϊκά παιχνίδια και να παρεμβαίνετε με τον τρόπο αυτό στα μεγάλα γήπεδα και κατ' επέκταση στα μεγάλα μίντια;

ΑΔ. Να σας πω την αλήθεια, περισσότερο μας έπαιξαν τα ευρωπαϊκά μέσα από τότε που κάναμε την ομάδα, παρά όταν παίζαμε σε διάφορα προκριματικά. Εμάς δε μας λείπει αυτό το πράγμα. Εμείς σαν οπαδοί πιο ωραία περνούσαμε στις εκδρομές με την ομάδα βόλεϊ, στην Πάφο για παράδειγμα, μια άκυρη Τετάρτη, παρά στα ευρωπαϊκά παιχνίδια στο *Γ.Σ.Π.* Αυτή είναι η κουλτούρα του οπαδού και φαίνεται από το πόσο θερμή ήταν η ατμόσφαιρα όταν βάζαμε τα κρίσιμα γκολ αυτά τα τρία χρόνια που υπάρχει η ομάδα. Βλέπεις τον κόσμο και λες πως δεν μπορεί, αυτών των ανθρώπων η ομάδα ήταν από πάντα τούτη εδώ, δεν έγινε τίποτα το '18. Εμείς που βγάζαμε τα σφυροδρέπανα και φωνάζαμε για τις ιδιωτικοποιήσεις του λιμανιού ή του αεροδρομίου, σκέφτεστε να καθόμασταν και να δεχόμασταν την ακραία ιδιωτικοποίηση της ομάδας μας; Καταλαβαίνετε λοιπόν, πως για όποιον ήταν συνειδητοποιημένος, είτε οπαδικά είτε πολιτικά, δεν υπήρχε

επιλογή το ’18.

Β. Μιας και η αφορμή για την κουβέντα υπήρξε η προσπάθεια ίδρυσης της ESL, θέλεις να μας πεις κάποιες σκέψεις γι’ αυτό το εγχείρημα και γενικότερα για το σύγχρονο ποδόσφαιρο σε εποχές ακραίου φιλελευθερισμού;

ΑΔ. Εκείνο που δεν μπαίνει συχνά και είναι καλό να μην το ξεχνάμε είναι το γεγονός πως πρόκειται για σύγκρουση κεφαλαίων. Του ευρωπαϊκού κεφαλαίου, με το αντίστοιχο αμερικάνικο, το οποίο προσπαθεί να μπει δυναμικά στο χώρο του ποδοσφαίρου, βλέποντας πως υπάρχουν κέρδη, επιρροή και νέα κεφάλαια για να κατακτηθούν. Βγάζει μια ομάδα έναν παίχτη, πού θα καταλήξει; Στις μεγάλες και πλούσιες ομάδες. Μ’ αυτόν τον τρόπο, όμως, δε δημιουργείται και πάλι μια κλειστή λίγκα πλούσιων και ισχυρότερων ομάδων; Παλαιότερα, στο κυπριακό ποδόσφαιρο, δικαιούσουν τρεις ξένους παίχτες. Αυτό ήταν από μόνο του αρκετό, ώστε να πρωταγωνιστούν οι ομάδες που ήταν λαοφιλέστερες και όχι αυτές που είχαν απλά κάποιον πλούσιο επενδυτή. Αν αυτό ίσχυε ακόμα, κανείς επενδυτής δεν θα ερχόταν να πάρει μια ομάδα. Αλλά ποιος θα αλλάξει το πλαίσιο, η UEFA; Αφού είδαμε πως και το financial fair play, που δεν τηρούνταν πιστά έτσι κι αλλιώς, το κατήργησε. Το σύγχρονο ποδόσφαιρο όσο θα είναι μέσα στον καπιταλισμό τέτοιες μορφές θα παίρνει. Κάθε νίκη, όμως, είτε είναι από τους οπαδούς είτε είναι από ποδοσφαιρικές ομάδες που δεν τηρούν τη σχέση ομάδα-πελάτη, με το μοντέλο του επιχειρηματία που κατέχει το πλειοψηφικό πακέτο των μετοχών, είναι νίκες μέσα στο σύστημα του σύγχρονου ποδοσφαίρου. Ας βάλουμε τις κόκκινες γραμμές μας. Φυσικά, το ποδόσφαιρο μέσα σ’ αυτό το οικονομικό σύστημα δεν θα αλλάξει, ας κάνουμε την επανάσταση και θα αλλάξουμε μετά και το άθλημα. Σήμερα, αυτό που μπορούμε να κάνουμε είναι μικρές νίκες, καθημερινές μάχες, οι οποίες πρέπει να συνδυάζονται με μάχες στην κοινωνία. Όσο δίνουμε μάχη να μην ξεπουλιέται μια ομάδα, να δίνουμε μάχη να μην ξεπουλιούνται τα λιμάνια, τα δάση και ό, τι άλλο αποτελεί τον πλούτο του λαού.

Β. Πιστεύεις δηλαδή πως υπάρχει κάποιο πλέγμα, εντός του

οποίου μπορεί κανείς συναντήσει στην ίδια πλευρά ανθρώπους σαν κι εσάς, που παλεύουν για ένα εντελώς διαφορετικό νόημα σχετικά με το ποδόσφαιρο, antifa-ultras μεγάλων ομάδων και όσους αποτελούν τον τύπο οπαδού που προτάσσει το *Against Modern Football*;

ΑΔ. Φυσικά. Δεν μπορείς να είσαι οπαδός συνειδητοποιημένος που μιλά ενάντια στο μοντέρνο ποδόσφαιρο, ενάντια στην αστυνομική καταστολή, υπέρ της ελευθερίας του οπαδού, να εκφράζεσαι στα πέταλα πολιτικά, χωρίς λογοκρισία και να μην ανήκεις στο χώρο το δικό μας. Υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις, μάλιστα, που τυχαίνει να γνωρίζω, που άνθρωποι με εντελώς ακραίες ιδέες, μέσα από τους οργανωμένους, κατέληξαν να αλλάξουν τις απόψεις τους στην κοινωνία.

Β. Λίγο προβοκατόρικα για το τέλος, εσείς πανηγυρίζετε συνεχόμενα πρωταθλήματα τα τελευταία χρόνια, μεθαύριο θα πανηγυρίσει και η Ομόνοια του επενδυτή το δικό της, θα είστε εκεί κοντά;

ΑΔ. Όχι, καμία σχέση. Εγώ λέω πως κάθε γκολ που βάζει η Ομόνοια ΛΤΔ, απομακρύνεται από το λαϊκό της χαρακτήρα. Έχω κάτι φίλους που μου λένε: «Δε σας πονά όταν κερδίζει η ομάδα να γυρίσετε πίσω;» και τους λέω «Όχι, μας πονά όταν κερδίζετε» (γέλια)

[1] Το ’48 δεν είναι μια κομβική χρονολογία μόνο για τον κυπριακό αθλητισμό, με τη δημιουργία αριστερών ομάδων, όπως η *Νέα Σαλαμίνα* στην Αμμόχωστο, η *Αλκή* στη Λάρνακα και τη δημιουργία δύο ξεχωριστών ποδοσφαιρικών ομοσπονδιών, μιας που αναφερόταν στην Αριστερά και μιας στη Δεξιά. Ταυτόχρονα, η κίνηση αυτή αποτυπώθηκε και σε άλλους τομείς της καθημερινότητας, όπως καφενεία, παντοπωλεία, καφεκοπτεία κ.ά